

Första Steget Utvärderingsrapport 2015

Av Maria Mikaelian och Jenny Korhonen

Inledning

Denna utvärderingsrapport har till syfte att beskriva vad projektet Första Steget 2015 resulterade i och vad feriepraktikanter och arbetsgivare tycker om projektet och dess processer. Syftet är även att skriva ned erfarenheter av projektet Första Steget 2015. Detta för att kunna utveckla projektet till 2016 och för att då kunna använda denna utvärderingsrapport som underlag.

Utvärderingsrapporten vänder sig till dem som varit inblandade i projektet på olika sätt - samverkanspartners, styrgrupp, projektledning och externa mottagare.

Bakgrund/Beskrivning av projektet

Projektet Första Steget startade 2014 på grund av den höga ungdomsarbetslösheten i Sandvikens kommun. Syftet var att hjälpa ungdomarna att få en första erfarenhet av arbetsmarknaden och underlätta elevernas inträde på arbetsmarknaden efter gymnasiet. Ungdomar i åk 2 och 3 på gymnasieskolan fick anmäla sitt intresse för att komma ut på feriepraktik. De fick därefter genomgå en anställningsintervju och om de lyckades bra – komma ut på tre veckors feriepraktik.

2015 utökades projektets innehåll och omfattning i samarbete med Bessemerskolan och Introduktionsprogrammen, där personal från Första Steget informerade om arbetsmarknadskunskap och hur man förbereder sig inför att söka jobb genom att göra CV och personligt brev. Kriterierna för att ansöka till projektet skulle likna de som gäller för att söka ett ”riktigt” jobb, i syfte att informera och motivera eleverna. Urval till feriepraktikplatserna gjordes sedan genom intervjuer.

Ytterligare ett samarbete blev det med Sandbacka Park, Creative Office och ett koncept skrevs fram som namngavs till *Gör Din Grej*, i syfte att möjliggöra att elever som drivit företag inom Ung Företagsamhet på Bessemerskolan, skulle få chansen att utveckla det ytterligare inom Första Steget.

Sommaren 2015 hade 100 ungdomar feriepraktik både inom den privata och offentliga sektorn. År 2014 var det 58 ungdomar som via projektet fick en feriepraktikplats.

Första steget har drivits i samverkan mellan Göranssonska stiftelserna, Kunskapsförvaltningen/gymnasieskolan och Arbetslivsförvaltningen/LOK. Finansiärerna för projektet är Göranssonska stiftelserna och Sandvikens kommun.

Projektet leds av en styrgrupp med representanter från Sandvikens gymnasieskola, Göranssonska Stiftelserna och LOK-Center. Från och med hösten 2015 deltar även representanter från Arbetsförmedlingen och IM-programmen. Sin operativa hemvist har projektet på LOK-Center i form av arbetsledning och projektanställda.

Syfte och mål Första Steget 2015

Syfte:

- Att hjälpa ungdomar att förberedas inför och att ta det första steget ut på arbetsmarknaden

Projekt mål:

- Att erbjuda 100 praktikplatser till ungdomar i åk 2 och 3 för att ge dem en bild över och erfarenhet från den lokala arbetsmarknaden
- Skapa möjligheter till framtida extrajobb för ungdomar
- Öka kunskapen om den lokala arbetsmarknaden (arbetsmarknadskunskap) hos ungdomar, vilka jobb som finns och vad som förväntas/krävs för att få en anställning

Effekt mål:

- Minska arbetslösheten i Sandviken
- Öka motivationen och valkompetensen hos eleverna
- Att hjälpa till med att förbättra relationen mellan ungdomar och arbetsgivare för framtidens kompetensförsörjning

Projektets genomförande

I december 2014 påbörjades arbetet inför sommarens feriepraktik. I februari var Första Steget ute i skolorna och förankrade projektet. Efter detta öppnades ansökningsformuläret på webben samtidigt som bearbetning av företag. I mars stängde ansökningsformuläret och i april gjordes 171 intervjuer med ungdomar. Därefter följdes valda praktikplatser upp och de fick information. I maj gjordes matchning/utplacering av feriepraktikanter utifrån önskemål om feriepraktikplats som matchades med företagets/verksamhetens profil. Förberedande material skickades ut till arbetsgivarna vilket följdes av avtalsskrivning med både feriepraktikanter och arbetsgivare. Under månaderna juni-juli var feriepraktikanterna ute på olika feriepraktikplatser, både inom den privata och offentliga sektorn. Under tiden samlades utvärderingsenkäter in löpande från feriepraktikanter och arbetsgivare. Första Steget var även ute och besökte feriepraktikplatserna för att följa upp med både arbetsgivarna och feriepraktikanterna hur feriepraktiken var. När feriepraktikperioden var slut sammanställdes utvärderingsenkäterna och i september påbörjades utvärderingsrapporten.

De moment som ingick projektet var:

- Bearbetning av feriepraktikplatser
- Arbetsmarknadskunskap i skolan (CV, personligt brev)
- Ansökan till feriepraktik
- Intervju
- Avtalsskrivning
- Feriepraktik

Datainsamling och avgränsningar

Utvärderingen är baserad på utvärderingsenkäter som lämnats in till Första Steget från feriepraktikanter och arbetsgivare som deltog i projektet sommaren 2015.

Utvärderingsenkäten skapades av Första Steget och hade till syfte att få fram huruvida feriepraktikanterna och arbetsgivarna upplevde feriepraktiken. En annan del av utvärderingsenkäten handlade om hur feriepraktikanterna och arbetsgivarna upplevde Första Stegets olika processer, detta för att få veta vad som kan förbättras till nästa år.

Definitioner

Med godkända ansökningar menas de ansökningar som kom in till Första Steget och som uppfyllde kriterierna för att vara en godkänd ansökan. Alla dessa blev inte antagna till feriepraktiken, då det endast fanns 100 platser att tillhandahålla. Kriterierna var att ungdomarna skulle studera i årskurs 2 eller 3 på gymnasiet i Sandviken. Elever som gick gymnasieprogram i annan kommun men som var bosatta i Sandviken var också behöriga att söka till Första Steget. Med antagna ansökningar menas de 100 feriepraktikanter som blev antagna till Första Stegets feriepraktik sommaren 2015.

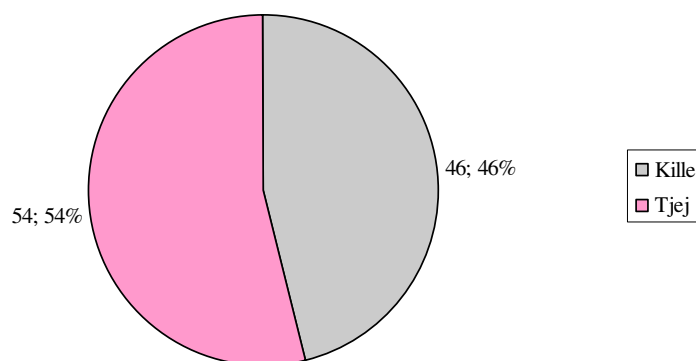
Statistik – feriepraktikanter

Könsfördelning

Första Steget kunde tillhandahålla 100 platser till feriepraktiken 2015. Av dessa var 46 killar och 54 tjejer. Antal godkända ansökningar uppkom till 173. Av dessa var 96 stycken (55 %) tjejer och 77 stycken (45 %) killar. Totalt fick Första Steget in 250 intresseanmälningar och 171 ungdomar fick komma på intervju.

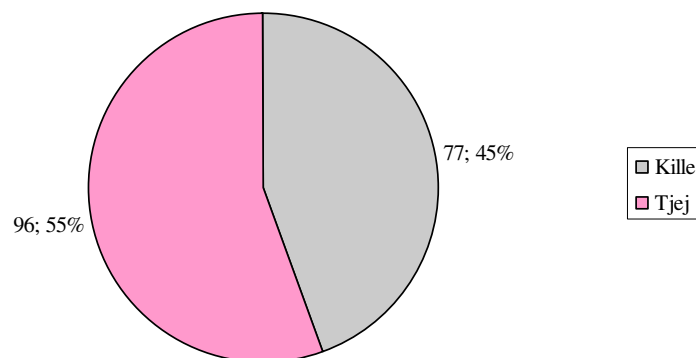
Könsfördelning antagna feriepraktikanter

Totalt 100 feriepraktikanter

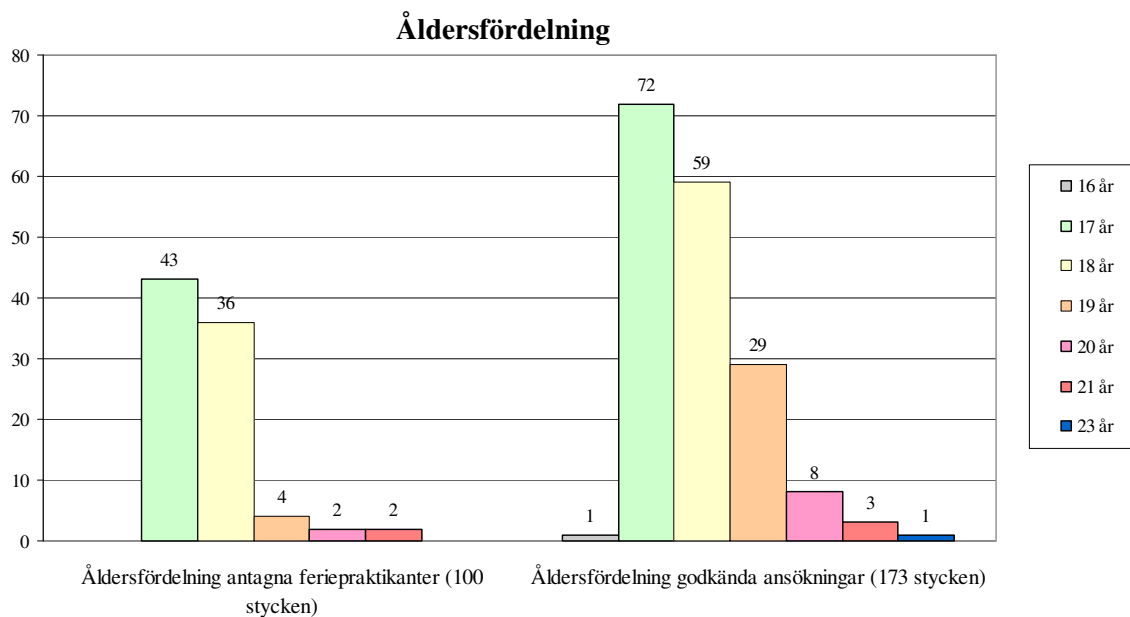
Könsfördelning godkända ansökningar

Totalt 173 feriepraktikanter

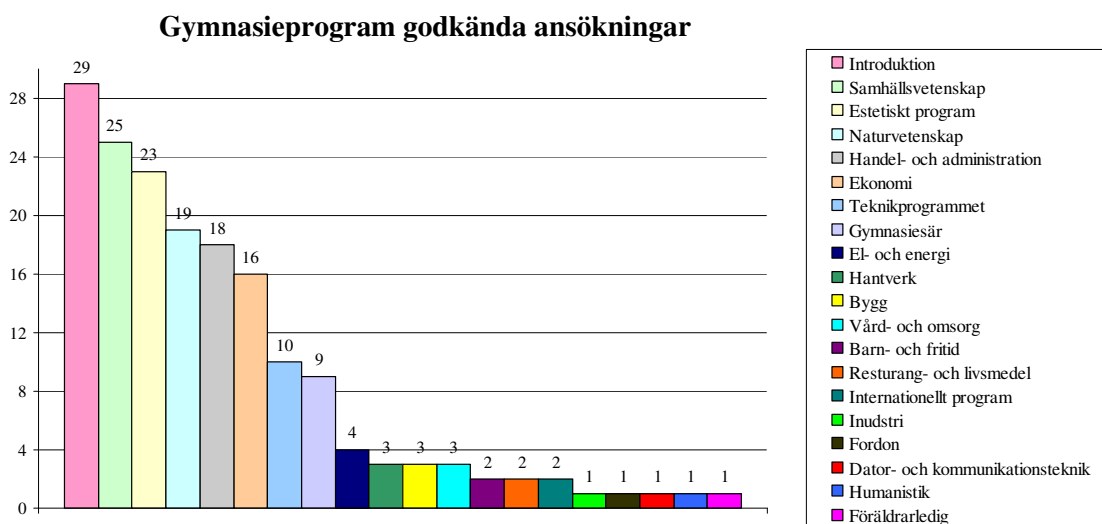
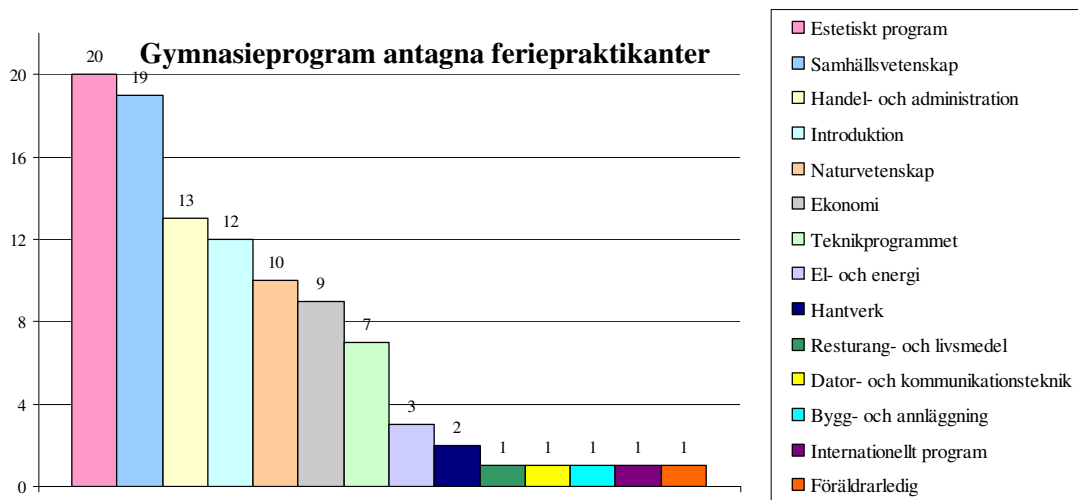
Åldersfördelning

Det var flest 17-åringar både bland de antagna och de sökande. Åldern på feriepraktikanterna är beräknad t.o.m. 2015-03-31. Siffrorna anges i **antal**.

Gymnasieprogram

Bland de antagna feriepraktikanterna var det flest antal elever från Estetiskt program. I Estetiskt program ingår inriktning musik, media och teater. Bland de godkända ansökningarna var det flest sökande från Introduktionsprogrammet.

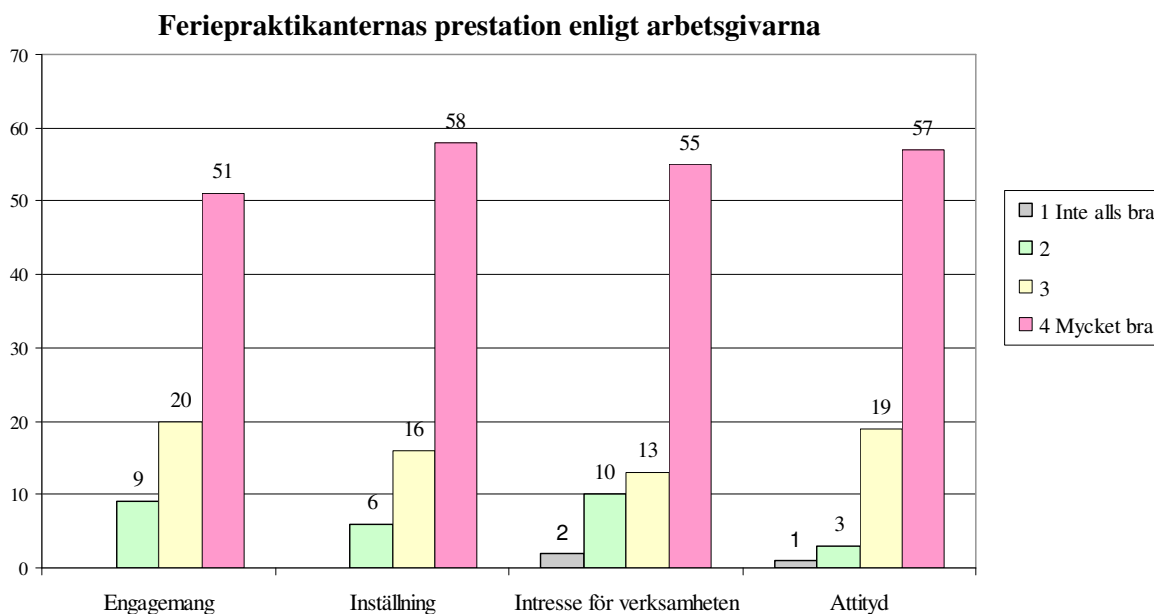
Resultat

Utvärdering – arbetsgivare

Totalt fick Första Steget in 80 utvärderingar från arbetsgivare.

75 stycken arbetsgivare (94 %) tyckte att Första Steget är ett bra sätt att komma i kontakt med ungdomar/framtida medarbetare. 80 stycken arbetsgivare tyckte att Första Steget är ett bra sätt för ungdomar att få en arbetslivserfarenhet. Detta visar på att arbetsgivarna i stort är nöjda med Första Steget och har en positiv bild om det.

Arbetsgivarna fick i utvärderingen bedöma feriepraktikantens prestation under feriepraktiken på en skala 1-4 (1 = *Inte alls bra...* 4 = *Mycket bra*). Se diagram nedan. Siffrorna i diagrammet anges i **antal**.

Arbetsgivarna blev tillfrågade i utvärderingen vad de tyckte om Första Stegets koncept. En del av kommentarerna:

- *Mycket bra då vi lär känna praktikanten väl på denna tid, som gör att vi kan använda oss av praktikanten som t.ex. extra eller anställa.*

– *Väldigt bra, unga får möjlighet att sommarjobba och verkligen få ut något utav det. De får erfarenhet samt möjligen framtida arbeten, om de utfört ett bra arbete*

- *Otroligt bra, ger ungdomar möjlighet till ett bra sommarjobb så de får arbetslivserfarenhet vilket de flesta arbetsgivare numera kräver.*

– *Mycket bra för ungdomar. De får komma ut och prova på innan de eventuellt söker en utbildning.*

– *En fantastisk möjlighet för ungdomar att få en inblick i arbetslivet. Då en av våra praktikanter visat en otrolig mognad och kompetens skulle jag verkligen rekommendera hen att söka till vår vikariepool inom förskolan. På sikt med relevant utbildning så vore hen attraktiv inom förskolan.*

- Bra, då de ger unga vuxna en möjlighet att få en inblick i arbetslivet
- Bra att ungdomar själv får bestämma vad de är intresserad av, prova på olika yrken
- Det är ett bra sätt för praktikanter att få erfarenhet från arbetslivet, det är även bra för arbetsgivaren att visa upp sin verksamhet. I förlängningen kan det vara en ny medarbetare.
- Toppenidé, ungdomar får en fantastisk chans att få in en fot i arbetslivet.
- Fantastiskt bra möjlighet att få se och verka i arbetslivet.
- Tycker att det är ett bra initiativ, ett bra sätt för unga att få arbetserfarenhet.
- Kanonbra! Enkel chans att få in en fot i arbetslivet.
- Mycket bra koncept, nyttigt för praktikanten och arbetsgivaren och få lärdom i praktik och för arbetsgivarens ungdomssyn.
- En bra möjlighet för ungdomar att komma ut på arbetsmarknaden och skapa kontakter. Viktigt även för personens självkänsla.
- Bra idé, kanske erbjuda dem en längre praktiktid. Tre veckor är svårt att hinna anpassa sig på
- Vi är mycket nöjda med projektet Första Steget och båda tjejerna jobbar extra och kommer få erbjudande om att fortsätta som timvikarie när praktikantavtalet löpt ut.
- Perfekt tillfälle för ungdomar att prova på arbetslivet
- Det är bra så ungdomar kommer ut i arbetslivet och får lite insyn hur det är att arbeta.
- Bra kontakt med Första Steget när problem uppstod
- Praktikanten behöver mer språkträning, kommer att erbjuda timvikarie under sin utbildning efter mera träning.
- Han är fortsatt vikarie hos oss. Han ska nu påbörja Vård- och omsorgsutbildning.
- Helt rätt sätt för ungdomar att få in en fot i yrkeslivet och ett bra sätt för arbetsgivare att känna på praktikanten utan risk.

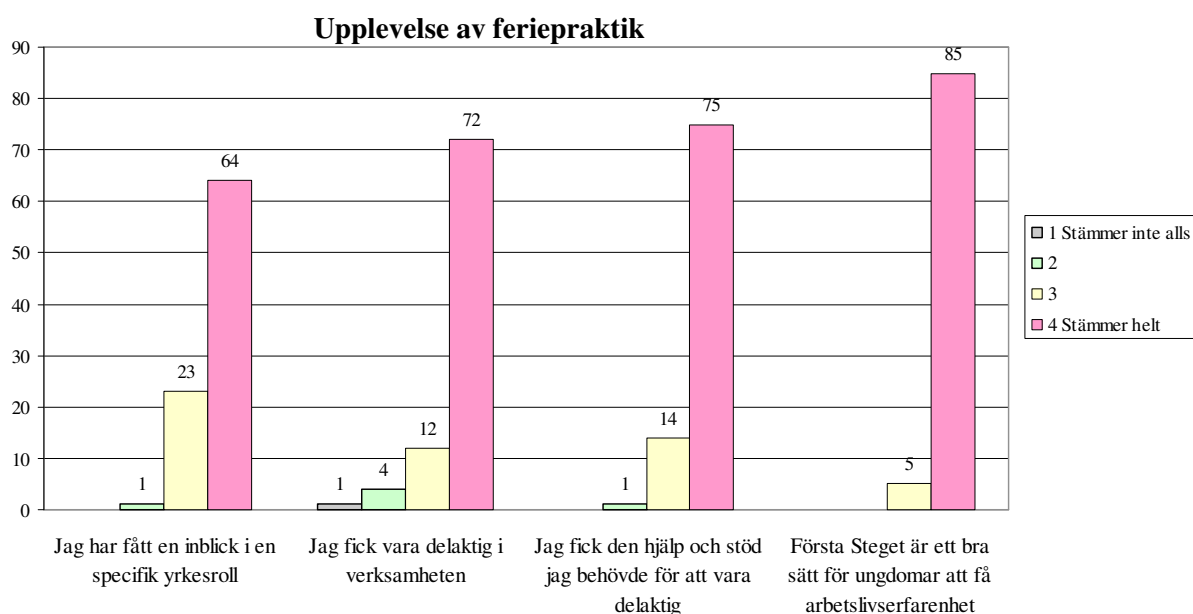
Utvärdering – feriepraktikant

Totalt fick Första Steget in 89 utvärderingar från feriepraktikanterna.

Feriepraktikanterna fick i utvärderingen bedöma olika delar som rörde deras feriepraktik på en skala 1-4 (1 = *Stämmer inte alls*.. 4 = *Stämmer helt*). Se diagram nedan. Siffrorna i diagrammet anges i **antal**.

Förklaring av diagram nedan:

- 64 stycken (72 %) av 89 feriepraktikanter svarade ”Stämmer helt” i antagandet om att de fått en inblick i en specifik yrkesroll på sin feriepraktikplats.
- 72 stycken (81 %) svarade ”Stämmer helt” i antagandet om att de fick vara delaktig i verksamheten på sin feriepraktikplats.
- 75 stycken (84 %) ansåg att de fick den hjälp och stöd de behövde för att vara delaktig under sin feriepraktik.
- 84 stycken (94 %) tycker att Första Steget är ett bra sätt för ungdomar att få en arbetslivserfarenhet.

År 2015 fick 32 av de 89 feriepraktikanter (36 %) som svarat erbjudande om någon typ av anställning efter feriepraktiken. Anställningen varierade från att få förlängt sommaren ut till att få extrajobba utanför skolan. Siffran är hög med tanke på att några feriepraktikplatser var säsonsberoende eller krävde utbildning och kunde på så sätt inte erbjuda förlängning efter feriepraktiken. Dessa ungdomar har trots det fått möjlighet, som alla andra feriepraktikanter, att skapa sig kontakter, få en inblick i en specifik yrkesroll och ta ett steg ut i arbetslivet. År 2014 fick 10 av 58 feriepraktikanter (17 %) någon typ av anställning efter avslutad feriepraktik.

Feriepraktikanterna blev tillfrågade i utvärderingen vad de tyckte om Första Stegets koncept. En del av kommentarerna:

– Jag tycker att det har varit lärorikt att få uppleva en ny sorts arbetsplats och få se hur deras jobb fungerar.

– Jag tycker att konceptet är superbra för Sandvikens ungdomar då de får en insikt samt tjänat erfarenhet till "vuxenlivet". En otroligt bra grej för både ungdomar men även handledare som båda har nytta av detta.

– Jag älskar konceptet och att någon tagit initiativ till att starta ett sådant här projekt för att ge fler ungdomar möjligheten att ta sig in i arbetslivet är grymt. Jag är tacksam att jag fick vara delaktig och blev placerad där jag blev placerad, de anpassade verkligen praktiken mot mig och mina mål. Jag känner att läraryrket verkligen är något för mig efter detta.

– Ett mycket bra koncept, tydlig information och ett bra sätt att få arbetslivserfarenhet. Ett bra och väldigt viktigt projekt i Sandviken. Fler ungdomar behöver få chans att prova på olika yrken och skaffa sig arbetslivserfarenhet. Jag trivdes otroligt bra på min arbetsplats och blev bemött på ett fantastiskt sätt.

– Jag tycker det är bra att vi ungdomar får en inblick i arbetslivet och får träna på hur man söker jobb. Jag tyckte mina praktikveckor var bra och jag fick lära mig massa olika saker.

– Feriepraktiken har varit bra och lärorikt på det sättet att man får gå igenom alla delar som man gör när man skaffat ett riktigt jobb. Du som ungdom får en inblick i hur det fungerar.

– Det är ett bra koncept som får mig att känna att det finns folk som bryr sig om ungdomars framtid

- Tycker det är jättebra! Det ger en chans till oss nya i arbetslivet att få lite erfarenhet och ger oss möjligheten att kunna sätta något på vårt CV.

– Det är ett bra koncept som ger ungdomar ett steg in på arbetsmarknaden. Det är en väldigt bra länk mellan arbetsgivarna samt de unga

- Jag tycker Första Stegets koncept är bra, för att man ska få veta hur det är i arbetslivet inom sin praktikplats

- Det är ett jättebra koncept tycker jag. Det hjälper verkligen många ungdomar ut i arbetslivet. Speciellt nu när det är så hög ungdomsarbetslöshet

- Jag tycker det är jättebra. Det ger ungdomar en chans att få erfarenhet de har användning för hela livet. Det är svårt för ungdomar att få den erfarenheten på egen hand vilket gör Första Steget ovärderligt.

– Jag har blivit otroligt bra omhändertagen och väl bemött under min tid som praktikant att jag har fått lära mig så mycket jag kommer att ta med mig genom hela livet. Allting var långt över mina förväntningar och jag är otroligt glad för erfarenheten och minnena jag fått härifrån. Därför vill jag ge ett stort tack till Första Steget och samtliga på min praktikplats för att ha gett mig den här chansen och gjort dessa tre veckor så bra som de blev.

– Bra. Det var tydligt och lätt att förstå deras mål och koncept. Bra att Första Steget finns, annars hade det nog varit svårt att få ett sommarjobb

- Ett bra sätt för ungdomar att komma in på arbetsmarknaden med positiva och tillmötesgående medarbetare, ett tydligt och bra koncept. En fantastisk erfarenhet, trots att jag arbetat tidigare. Kul att prova på något nytt, speciellt med den personal jag jobbat hos. Ett stort tack för all hjälp.

– Mycket spännande och lärorikt. Bättre inblick om arbetslivet. Jag är jätteglad över att jag fått jobba här och det är tack vare er. Jag har lärt mig så mycket här som jag kommer att ha nytta i framtiden speciellt nu när jag tagit studenten och vill jobba extra. Är även glad att jag fick jobba med Bekir och de andra i personalen, de har lärt mig så mycket och de är så snälla.

– Jag tycker att det är ett jättebra koncept för att vi ungdomar ska få en fot in i arbetslivet & testa på olika yrken. De erbjöd mig att om jag i framtiden kommer arbeta som vikarie inom barnomsorgen att de ville önska mig så jag skulle få möjlighet att vikariera hos dem. Vilket jag är väldigt glad och tacksam över.

– Bra koncept, bra att man kan få komma till branscher man kanske inte annars hade fått testa på.

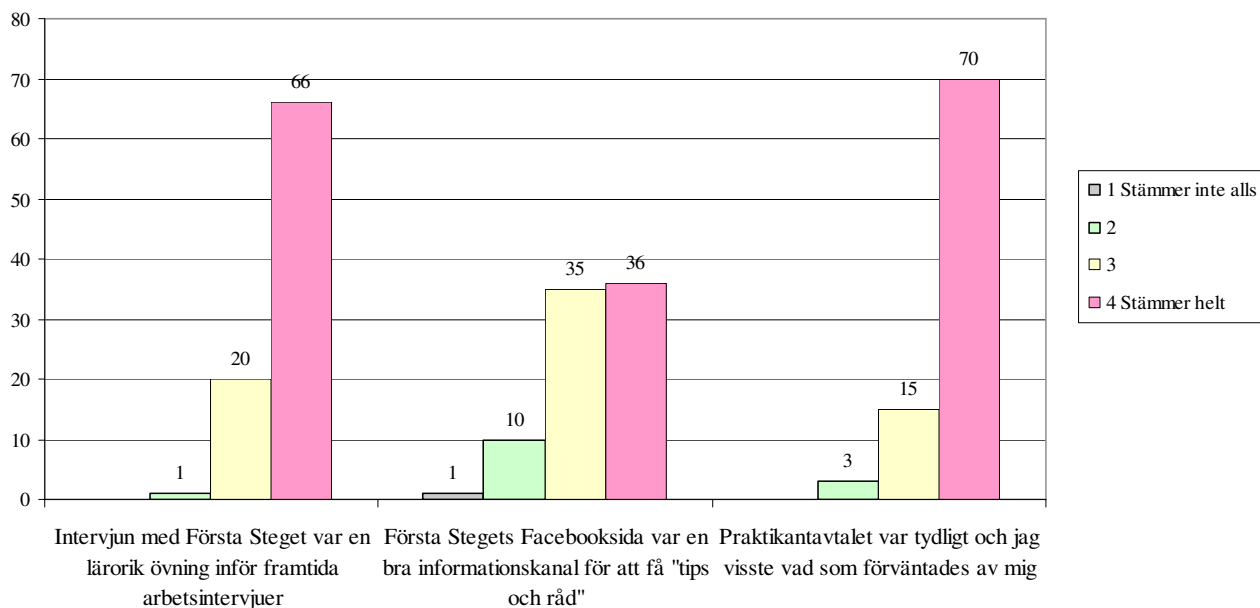
– Väldigt bra då man fick arbetslivserfarenhet på en seriös arbetsplats samt att man fick utvecklas och få in en fot på företaget.

– Bra, nytt och innovativt

Utvärdering av Första Stegets processer

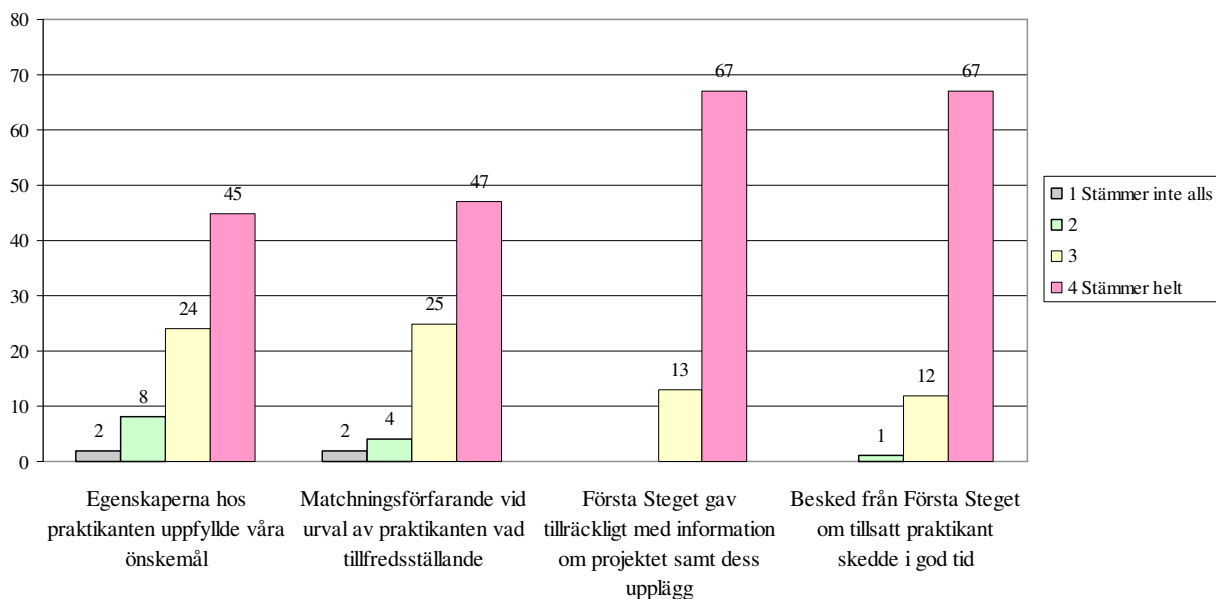
Ur feriepraktikanternas perspektiv

Feriepraktikanterna fick i utvärderingen bedöma Första Stegets olika processer på en skala 1-4 (1 = *Inte alls bra*.. 4 = *Mycket bra*). Tre stycken hade ingen kännedom om Facebooksidan och två var inte på intervju (dessa är inte medräknade i diagrammet nedan). Siffrorna anges i antal.

Ur arbetsgivarnas perspektiv

Arbetsgivarna fick i utvärderingen bedöma olika Första Stegets olika processer på en skala 1-4 (1 = *Inte alls bra*.. 4 = *Mycket bra*). Siffrorna anges i antal.

Erfarenheter/slutsats av projektet

Första Steget har hittat en form för att uppfylla projektets mål och skapat ett nära samarbete mellan arbetsgivare och ungdomar. Projektet har även lyckats i ambitionen om att få det jämställt i könsfördelningen, fördelat på de antal platser projektet haft. Fokus har lagts på ungdomarnas intresse, engagemang och vilja till att feriepraktisera under sommaren framför tidigare arbetslivserfarenhet. Första Steget har till viss del prioriterat elever som inte har praktik i sin gymnasieutbildning, detta för att även dessa elever ska få chans att komma ut på arbetsmarknaden.

Många arbetsgivare har sagt att de gärna vill vara med nästa år igen och har positiva erfarenheter av årets feriepraktik. De intrycken kommer att gynna projektets fortsatta samarbete med företagen och det kommer att finnas möjlighet till att utveckla och skapa nya samarbeten med andra intressenter. Under sommaren 2015 fick vi in intresseanmälningar från flera arbetsgivare om önskat deltagande i 2016 års projekt.

Inför Första Steget 2016, kommer projektet att arbeta för att skapa ännu mer samverkan inom kommunen och förhoppningsvis skapa fler feriepraktikplatser. Vår ambition är även att få fler ungdomar att prova på och bli intresserade av yrken inom skolan och vården, där det behövs rekryteras mycket inom de närmsta åren. Första Steget ger arbetsgivarna en chans att visa upp sin verksamhet och attrahera framtida medarbetare.

	Inte alls bra	1	2	3	Mycket bra
Engagemang	1	2	3	4	
Inställning	1	2	3	4	
Intrasse för verksamheten	1	2	3	4	
Attityd	1	2	3	4	

Skulle det vara intressant för er som arbetsgivare att ha ett digitalt forum, ex. en Facebooksida, för att få utbyte från andra arbetsgivare?

Ja

Nej

Kommentar:

Vad tycker du om Första Stegets koncept?

Vad skulle kunna förbättras i projektet till kommande år?

Skulle du kunna tänka dig att erbjuda praktikanten en fortsatt anställning efter praktikperioden?

Ja

Kanske, om behov finns i framtiden

Nej, personen saknar viss kompetens

Nej

Övrigt:

-
-
- §3** Praktikanten ska rätta sig efter de regler som gäller på arbetsplatsen beträffande arbetstider och ledighet etc.
- §4** Praktikanten ska delta aktivt i företagets verksamhet.
- §6** Kontaktperson inom Första Steget finns tillhanda för snabb uppföljning om problem eller frågor uppkommer.
- §7** Praktikant och handledare är skyldiga att veckovis fylla i en närvarorapport.

Utvärderingsenkät till feriepraktikant – Första Steget 2015

Kvinna Ålder _____

Man Bransch _____

Nedan kommer ett antal påståenden som rör delar av Första Stegets olika processer. Tag ställning till samtliga påståenden och bedöm detta på en skala 1 – 4 (1=Stämmer inte alls... 4=Stämmer helt), ringa in dina svar.

6. Jag fick en god inblick i en specifik yrkesroll på min feriepraktikplats

Stämmer inte alls Stämmer helt
 1 2 3 4

7. Jag fick vara delaktig i verksamheten på min feriepraktikplats

Stämmer inte alls Stämmer helt
 1 2 3 4

8. Jag fick den hjälp och det stöd jag behövde för att vara delaktig i verksamheten

Stämmer inte alls Stämmer helt
 1 2 3 4

7. Första Steget är ett bra sätt för ungdomar att få en arbetslivserfarenhet

Stämmer inte alls Stämmer helt
 1 2 3 4

8. Första Steget har gjort en lyckad matchning utifrån mina önskemål om praktikplats/bransch

Stämmer inte alls Stämmer helt
 1 2 3 4

9. Första Steget har varit tillgänglig och tillmötesgående vid eventuella frågor innan/under praktikperioden

Stämmer inte alls Stämmer helt
 1 2 3 4

Nedan kommer ett antal påståenden som rör praktikantens insats under feriepraktiken. Tag ställning till samtliga prestationsområden och bedöm detta på en skala 1 – 4 (1=Stämmer inte alls... 4=Stämmer helt), ringa in dina svar.

9. Hur skulle du bedöma Första Stegets följande processer:

	Stämmer inte alls			Stämmer helt
	1	2	3	4
Informationen ³ som Första Steget gav i skolan var tydlig och intressant				
Jag fick träna på att skriva CV och personligt brev inför min ansökan till Första Steget				
Intervjun med Första Steget var en lärorik övning inför framtida arbetsintervjuer				
Första Stegets Facebooksida var en bra informationskanal för att få "tips och råd" ⁴				

³ Första Stegets feriepraktikupplägg, syfte, kriterier och ansökningsprocess

⁴ Tips och råd gällande intervju, utformning av CV och personligt brev samt uppdatering om Första Stegets processer

Praktikantavtalet var tydligt och jag visste vad som förväntades av mig under praktiken

1

2

3

4

Vad tycker du om Första Stegets koncept?

Vad skulle kunna förbättras i projektet till kommande år?

Blev du erbjuden en fortsatt anställning på företaget/verksamheten efter avslutad praktik?

- Ja och jag kommer att tacka ja till erbjudandet
- Ja, men jag kommer att tacka nej
- Nej

Övrigt:
